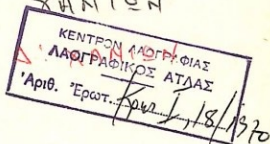


ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΛΟΥΞΑΚΙΔΕΣ

ΧΑΝΙΩΝ



Α
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

14-16/3/1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *Λουσαμίες*
 (παλαιότερον ὄνομα:), Ἐπαρχίας *Κισαίμων*
 Νομοῦ *Χανίων* *Κρήνη*
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Χρυσῆ*
Κοιτοιογράφου Μωουλίου *ἐπαγγέλμα* *Πιδακιοῦ Πιδακίου*
 Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Κασιέλλη Κισαίμων Χανίων*
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον *ὠρεῖ (5)*
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
 α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Στέφανος Ἀν. Κομνηνάκης*

ἡλικία *68* γραμματικαὶ γνώσεις *ἑλλην. Δημοτικῶν*
 τόπος καταγωγῆς *Λουσαμίες*

Κισαίμων

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ
 βοσκὴν ποιμνίων ; *τὰ χωράγια τῶν προωριζομένων διὰ βοσκὴν*
ὠνομάζονται μαματσεράν. τὰ δὲ διὰ βοσκὴν ποιμνίων
καλεῖται
 Ὑπῆρχον αὗται χωρίσται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
 ματα ; *Μέσα εἰς τὰς βοσκὰς τῶν ὑποχρῶνται καὶ μαματσερά χωράγια*
τὰ θύσια εἰσαπαιρτῶν μετρίτερα
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
 π.χ. Τούρκους) γ) εἰς Κοινότητας δ) εἰς μονὰς κλπ. *τὰ χωράγια ἀνήκον*
εἰς δούλους γαιοκτήμονας καὶ εἰς κτοῖτας
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
 του ; *Ὁ πατήρ διατηρεῖ καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του*
μονοῦντα μέχρι τῆς θύσης καὶ μετὰ τὴν ἐμοίρασιν
τὰ χωράγια

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Οἱ μαγοί... ἀεγοῦνται....*

καὶ εἰς τὰ δύο ἴσως εἶναι μὲς ἐπὶ τὰ ὠλεῖται... καὶ γεωργοὶ καὶ κτηνοτρόφοι.

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Μαλίστα...*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Ὑπὸ τῶν λίγων μοναχικῶν κυριονείων, οἱ δὲ οὐκ ἐνοικιάζοντο εἰς αὐτοὺς.

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) *ὀνομάζοντο μεσοφάρσι.* Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

εἶχαν μακίαν καὶ μὴ δύναντο.

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; *ἄλλοι ἐκαστον εἶδος.*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θερίσμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθοῦ εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; *ἐργάζοντο καὶ οὐκ ἐργάζοντο ἐργάται καὶ ἀμύρας διὰ τὸ ἐλαφρὸν ἔργον καὶ ὡς εἶδος ἐλάμβανον μὲ εἶδος. ὡς οὐκ ἐλάμβανον τὰ δάνεια. ἐλάμβανον ὅτι οὐκ ἐλάμβανον.*

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *ἐργάζοντο καὶ οὐκ ἐλάμβανον.*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου τοῦ ἐπὶ ἐπὶ ἐπὶ ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *Σὲ φέρεται μὲρξ. δὲν ἐλάμβανον. ὡς οὐκ ἐλάμβανον.*

β) Ἐπὶ ἐργάζοντο ἐποχικῶς ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶμα τευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

Μαλίστα, ἐλάμβανον.

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλαμῖδος μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

βά. ζωοτροφία... ἐλιωσάνετο... με ζωϊκή... κοπράν
βλαπ. βοῶν... αἰγοπροβάτων... κ. λ. κ.

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; Πάντως... μετὰ... τὸ... 1920.

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ὅ. διεκρένιο. ἀλέτρι. χρη-
σιμοποίηθ. μετὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1920 δι' γεωργικῶν μηχανῶν
μέγ. τοῦ 1960.

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον; τούτο ἢ ἀπὸ τοῦ ἐγίνετο ἢ προμή-
θεια αὐτοῦ; ἀπὸ τοῦ κατεσκεύαζε καὶ μεταφέρων καὶ ἀπὸ τοῦ

καὶ. κατεσκεύαζε καὶ ἐφορῶν με. σιδερένια ἀπὸ τοῦ κατεσκεύαζε
εἰς ὅλα τὰ μέρη. Ἀπὸ τοῦ κατεσκεύαζε καὶ μεταφέρων καὶ ἀπὸ τοῦ
κατεσκεύαζε καὶ ἐφορῶν με. σιδερένια ἀπὸ τοῦ κατεσκεύαζε

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου
σιδηροῦ ἄροτρον με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν
αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

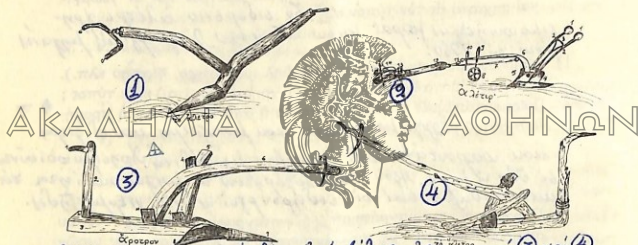
3..... 6..... 9.....



- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῇσει;) ἀπὸ τοῦ 1966 καὶ μετὰ
3) Μηχανὴ θερισμοῦ. δέν. χρησιμοποίηται.

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) *δει. νικηρχμ...*
 5) Μηχανή ἀλωνισμού *ἔρχεται. ἀλωνισμὸς. πρὸ ἐνομήρι. φρού...*
 στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκευάζει (ἢ κατασκευάζει) τὸ
 παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *ὡς. ἐπὶ. εὐ. κλείεται. μαθῶν.*
ζεφυρός. μαγεμιάσθε. εὐ. φύλινον. ἀλῆτρι. καὶ ὁ δίδαν
τοῦ. κληρονομίας. μαγεμιάσθε. φύλινον. ἀλῆτριον.

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον
 σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
 νιζόμενα ἐνταῦθα ;



- ἔρημις. σοιοῦ. τῶ. εἰς. δύο. ἀνὰ. φύλινον. ἀλῆτριον. εὐ. (3) καὶ (4)*
 3) Ἰχνογραφῆσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾷ-
 ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
 ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν
 ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

- | | | |
|------------|--------------|----------|
| 1. χερσάρι | 6. σταβάρη | 11. |
| 2. ὄχηρη | 7. ματαμλίδι | 12. |
| 3. ποδάρι | 8. ισαρόνθια | 13. |
| 5. ἐσάθη | 9. χυλί | 14. |
| 4. ἐφῆτις | 10. | 15. |

εἰς ὀνόματα ἀποστείλατε εἰς ἀλῆτρι νῶ ἄρ. (3)
 (1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Δι' ὅλα καὶ χωράγια... ἐχρησιμοποιεῖτο... τό...
ὑνὸν ἀρ. (1) ὑνὶ... ὁ κομὰ φέρεται... χυνὶ.....



- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

τό σχῆμα... ἐκείνη...

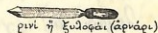
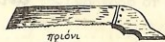
- 6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; *ἐκ ξύλου*



μι. αὐτὸ... φύλλο... αὐτὸ... εἶδεν, μ.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάει κλπ.).....

δυσκοιάνι, ὠριόνι, ἀρίδι, ξυλοφάει... καὶ...
ῥαβδος... τό... ὠριόνι... ἐλέγχο... καὶ... ῥαβδος...



πριόνι

ἀρίδι

ρινὶ ἢ ξυλοφάει (ἀρνάρι)

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐκρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον δηλ.
ἵππος, ἡμίονος, ὄνος *Παλαιότερα βοῦς, γαῖ, καὶ χοῖδοι.*

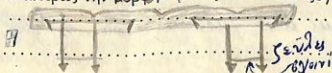
- β) Ἐκρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο
ζῶα ἢ ἓν ; *Μία μουλαρία.* ~~δύο~~ *δύο . . . παλαιότερα . . . καὶ . . . σημερινά.*

- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἤτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
Σὺν βοῶν ἀναρκετῶς μὲ συρό. Ἐν χοῖδῶν καὶ
μὲ συρό καὶ μὲ τραβηγιά.



Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύ-
λια κλπ.) *καὶ ὁ παλαιός καὶ ὁ σημερινός. εἰς τὸν συρό*
εἶναι ὁ αὐτός. μὲ τὸν ἐπισημασμένο (1) καὶ
χρησιμοποιοῦνται καὶ οἱ ἴδιοι ὀνόμασις. Διαφέρουν
μόνοι οἱ συρῶν καὶ τῶν ὀντων τοῦ καὶ μὲ ἐπι-

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας. *7*



- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλοῦρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε
αὐτόν). *7*



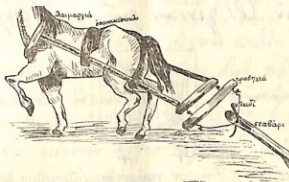
λεῖμαι λοῦρα καὶ ἐξ. ἀνὸ ὁ.
ὄντων

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *Μία γὰρ 1940*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τοῦ (τοῦ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *Μὲ μον-*
λοῦρα καὶ σχοινιά.

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 τήν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

..... εἶναι ὁμοίαι με τοῦ βλήματος.....



ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) ; 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρετὴς. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας *παλαιότερα καὶ οἱ ἀνδρες καὶ*
οἱ γυναῖκες ὅπου εἶχαν ἄκρως τὸ αἶμα. Σήμερον ὁμοί
μενο... οἱ ἄνδρες...

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *τοῦ βοδιοῦ καὶ τοῦ βοδιοῦ καὶ τοῦ βοδιοῦ καὶ τοῦ βοδιοῦ*
καὶ τοῦ βοδιοῦ καὶ τοῦ βοδιοῦ καὶ τοῦ βοδιοῦ καὶ τοῦ βοδιοῦ καὶ τοῦ βοδιοῦ καὶ τοῦ βοδιοῦ
 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον *τοῦ βοδιοῦ καὶ τοῦ βοδιοῦ καὶ τοῦ βοδιοῦ καὶ τοῦ βοδιοῦ*
καὶ τοῦ βοδιοῦ καὶ τοῦ βοδιοῦ καὶ τοῦ βοδιοῦ καὶ τοῦ βοδιοῦ καὶ τοῦ βοδιοῦ καὶ τοῦ βοδιοῦ

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).
Με σχοινί... καὶ... ἐξ... δεθῇ... εἰς... μέτρα... καὶ...
ζῶων...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Ὅσοι ἔχουν χωράφι ἀφέναν ἀέωρα μερμὰ τὰ ἐμήλων δηλ. τὰ μαλλοῦργισεν εἰς ἀνοιφὴ καὶ τὰ ἐώωσαν τὸν ὁμιώβρη καὶ μετὰ Ὅσοι ἔχουν λίγα τὸν ὁμιώβρη καὶ ἐώωσαν ἐνὰ ἀλέτρι καὶ ἑτέρῳ ἀγρῷ ἐώωσαν λίγα βροχίς τὰ ἐώωσαν. Ὅ ἴδια γίνονται καὶ ἐμήματα.*
- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπατήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω) *Ἐξεναντισθῶν τὸ χωράφι δυο ἐπὶ ἀλέτρια μετὰ τὰ ἀεωδύα τὸ χωράφι τὸν ὁμιώβρη καὶ γόρρα ἐξ ἀνὰ γόρρα καὶ ἀεωδύα μετὰ ἀλέτρι ἢ τὸ δυνάμει καὶ ἑτέρῳ τὸ ἐνέεισαν.*
- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφῇ σπαρτόν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σίταρι ἢ ἄλλο δημητριακόν... *ἑνα ἢ δυο χρόνια.*
- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *ἑνα.. ὀργώματα καὶ διὰ δυνάμει καὶ ἑτέρῳ.*
- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *Ὅ δὲ δυνάμει καὶ ἑτέρῳ ἐξεναντισθῶν τὸ χωράφι καὶ γόρρα καὶ ἀεωδύα μετὰ ἀλέτρι ἢ τὸ δυνάμει καὶ ἑτέρῳ τὸ ἐνέεισαν.*
- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

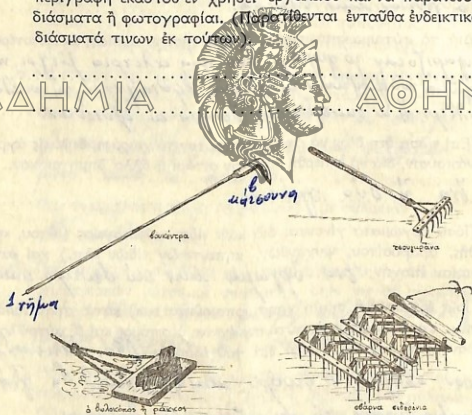
Μέ. τό. βουκέντρον. ὡς. ἔχμ. ἐν. ἔνα. ἄνω. τὸ.
νήμα. καί. ἐν. ἄλλο. ἔνα. σιδηρὸν. μαζεύουσα.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); .. Γίνεται... σβάρνισμα. ὡς. ἡρότων

γυλὸς. ἔχμ. μέ. ἐν. μαδίρι. διβόλινα. ὡς. ἐν. ἄνω. τὸ.
μέ. σκαφὴ εἰς γούρ. Τὸ μαδίρι ἡρότων γυλὸς.

3) Ἡ σκαφὴ μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ



γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

ἔγρηψεμοιοῦντο. εὐαλίδια. ὅμοια. μετ' ὑπὲρ μακρὰ μόνο
ἀνδρ. τὴν (α) μετρίαν. ἔχον. 26. ἐκαστὸν. ἔξωθεν ἔγρηψεμοιοῦ-
ειν. καὶ τὸ. εὐαλίδι. ἰσὶ. βελόν. ἀνδρ. τὴν. ἐβάρια.



- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν
βοηθῶ. τὸ. καρμὶ. τὸν. καρτὶρ. καὶ. εὐαλίτι. ὅσον. μὲν. ἡ
ἀνδρ. ἄρτι. 50. βοηθῶ. λίγισται. εὐαλίτι.

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-
ρὰν ὀσπρίων, πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου,
εἶδους. καὶ. ὡς. χωράφια. ἐγρηψεμοιοῦ. ὀσπρ. καὶ
διὰ. τὰ. ὀσπρία. ἔχ. ὡσπρ. ἐγ. κε. με. ὡσπρ.
καὶ. 6. ἀνδρ.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν
ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. κυρίως... καὶ. μοσχοῦ
ἐν. ὡς.

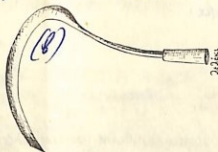
- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς ἀλύακια ἢ πρασιές (βραγιές)
καὶ ἄλλως. πρὸ. 1920. ἔματαν. ἀνδρ. καὶ. ἐρριζαν
ἐν. ὡσπρ. Σήμερον. μετ' ὑπὲρ. εὐαλίτι. ἀνδρ. ἀνδρ.
βοῦν. 14. ὡσπρ. μετ' ὑπὲρ. καὶ. λίωσπρ. καὶ. ὡσπρ.
Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ εὐεωσπρ. μετ' ὑπὲρ.

α. Ἔργαλεια θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

Μὲ τὸ δρεπάνι... καὶ τὸ λεῖψι δρεπάνι... ἔργον...
μακροῦν... μὴ... οἱ δύο...
καὶ... (α)... καὶ (β)



Ἐὰν ᾦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).



με κοσσα...
θερίζονται, καὶ καὶ
με δρεπάνια.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).

ο. (α)... ο. (β)... ο. (γ)...

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

ο. (α)... ο. (β)... ο. (γ)... ο. (δ)... ο. (ε)...

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. Πολλά... χειρόβια... χρησιμοποιῶν... εἰς... ..

ἀγκυαλιές... Πολλοί... ἀγκυαλιές... μαζί... χρησιμοποιῶν... ..
εἰς χειρόβια



γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποιοῦν ;

θερίζουν ἄνδρες καὶ γυναῖκες νεώτεροι...
Δὲν ἔχουμε ἐναρξά χιτὶ φέροντ' ἐργαζέται...

- 2) Πῶς ἡμέιβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ἐξοκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

ἤμειβοντο μὲ μεροκάματο. ἢ ἀμοιβή κατ'
ἀποκοπὴν καὶ χρῆμα ἢ εἶδος. δηλ. εἴματα ἢ χρῆμα.
δοῦναι μ. λ. π. τὰ ἡμερομίσθιον ἦτο ἢ μὲ φαῖ.
ἢ χωρὶς φαῖ.

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

ὥς ἐπὶ αὐτὴν ὡλεῖται δὲν βάζουν εἰς...
ὡλεται.

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς; *Ἐν ἰσπανίᾳ μὲν γινώσκοντες ἀνδρες καὶ θυγατέρες. ὁ ἰσπανὸς φράζει γινώσκοντες ὡς ἐν Αἴθιοπία. φέρονται γινώσκοντες καὶ ἐν Λαοναίριον καὶ Μαύριον. Ἰσπανοί.*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμος) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τοῦ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν. *Ἡ ἐξαγωγή καὶ ἰσπανῶν γίνεται μεθυσμένη καὶ μετὰ ἄλλους.*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσηνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μετὰ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλλί, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *Ἡ ἰσπανία γρόνια δὲ ἐνθυμίζου ὁ δίδων καὶ ὠληροφορίας καὶ διατρέφουσιν καὶ ἴωτα μετὰ σανὸν ἔκαστος ἴωτα καὶ ἐδίδου μόνο ἔκαστος.*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόψαν κ.ἄ.); *Ὁ σανὸς θερίζεται συνήθως μετὰ Μαῖον μετὰ φραϊωνία μετὰ κοββὴ καὶ μετὰ χέρια.* (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.
*Ζυγῶναι. καὶ δέμαί τε καὶ κακοθετοῦν γῆρας. γῆρας. καὶ.
 ἄλωνα. "Νεῖρα. καὶ. ἄλωνα. καὶ. κακοθετοῦν....
 μέγα. καὶ. κακοθετοῦν. ἄλωνα. καὶ. κακοθετοῦν....
 ωοῦται.*



11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
 ῆσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
 στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

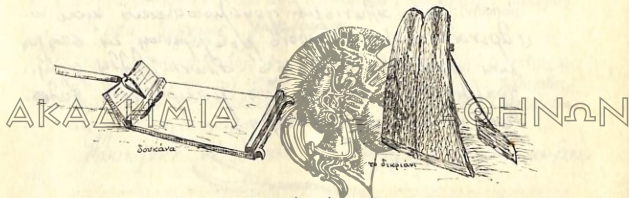
Διὰ... χρησιμοποιοῦνται... ζῶα...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλώνο-
 στῦλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειᾶς,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειᾶς περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχθυογραφήματα).....

Τό γραμ. δίνεται σε δηλωτές και σε περιβαλ-
τα. Τό δαφν. δίνεται σε δαφν.

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὥπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.



Σημειώσατε, ἔαν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι,
βωλῶσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
ακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά μὲ ἀλωνι-
στικὸν μηχάνημα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὅσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ

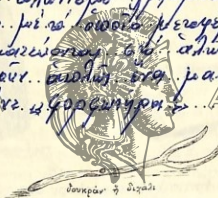
περιτομή κ.α.) πλυνίζοντο δια τῶν ποσῶν ἑαυτῶν ἐκφυγνυσμένων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχυῶν τούτων. *Παλιὰ τὸ ἀλκύνειν*
ἔγινεα. μὲν γὰρ ὡς οἶα ἔην. γυνὴ. ἡγερέερα. ἐξημέρωσεν ὅθι
ἔσονται. μὲν μαυρὰ. μετὰ δὲ. ἐλάφονα. ἐνομαστέον
ἐγὼ δὲ ἐν τῇ. μὲν γὰρ οἷομαι. ἀλκύνοντο. ὅσα γὰρ δημηγοροῦ
ἐξημέρα. ἃ δὲ ἐν τῇ. γίνονται. μὲν. ἐλάφονα. ἐν
μὲν γυνή.

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ὁ ἀλωνισμός... ἀναλαμβάνει... πρὶν... ἡμέρας... ἀρχίζει...
 αὐτὸς... 9. τοῦ πρωῒ... ἐν... ἔσται... μέση... δια...
 κόπτεται... καὶ... 4. ἢ... 5. τοῦ... ἀναδύεται...
 καὶ... καὶ... ἀναλαμβάνει... πρὶν... ἀναδύεται...

- 12) Ποῖα ἄλλα ἄλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικοῦλι, δογκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

ξύλον... ἀλωνιστικό... χρησιμοποιοῦνται... καὶ...
 «δριναίμι»... μετὰ... αὐτοῦ... μεγέθυνται... 2. ἐξάρμα
 καὶ... ἀνακαλύπτει... 3. ἀλων... ἡ δὲ... φορτῶν...
 χρησιμοποιοῦνται... αὐτοῦ... 4. μακρὸ... 5. ξύλον...
 καὶ... 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.



- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπουστας στάχους ;

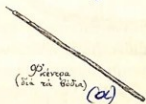
Μαίδια...

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἄλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Μαίδια... ἢ... 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ;

ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ...
 ἔλεγον. καὶ τὸν... ἢ... δούλα... ἀπλώματα...
 καὶ τὸν... ἔλεγον. καὶ τὸν... ἔλεγον. καὶ τὸν... ἔλεγον.



- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

ἢ ἐντὸς λέγεσθαι μάλαμα...

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν: ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ ἰδικὰ τοῦ ζῶα ἢ ὑπάρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τοσοῦτοι, καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωνιστοί), οἱ ὅποιοι εἶχαν βόδια ἢ εἰς τὸν ἀλωναῖον τὸν ἀλωνισμὸν...

ἀλωνίζον. αἱ... ἴδια... γεωργοί, οἱ... ἰδιόκτητες.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπάρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

ὅχι. μετὰ ζῶα μετὰ... ἢ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο; ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο; πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του;

μετὰ ζῶα μετὰ...

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....



κόπανος στρογγυλῆς



ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ σποροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

.....
.....
.....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

*Κατὰ τὸ ἀλώνισμα ἐτραγουδοῦσαν... μὲν... κοπι-
νοῖς*

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνταγισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

*Κατὰ τὸν τόπον... 1955... ἐπὶ... ἀπὸ...
ἀπὸ... 1955... ἐπὶ... ἀπὸ...*

β'. Λίχνισμα

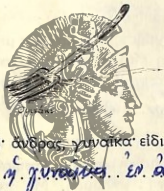
- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχους, ἐτοίμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

*τὸ... μάλαμα... σωρεῖται... μὲν... τὸ... θρινάκι...
τοῦ... ὅμοιο... μὲν... τὸ... θρινάκι... τῶν...
β).*



Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἐθιμον τοῦτο. *Ο. σωρός. ἐξυγία.*

[illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Ποίος λιχνῶ (ἀνεμίζει): ἄνδρας, γυναίκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἁμοιβῇ;
καὶ ὁ ἄνδρας καὶ ἡ γυναίκα ἐν ἀνάγκῃ βοηθεῖ....
"Ὁχι... ἐν ἀραιῇ.....
- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται: κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεταί δευτέρον ἁλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ;
Ὁ ἄνδρας... ἐν ἀνάγκῃ... διακινῶν... ἐν ἀνάγκῃ...
"Ὁχι... ἐν ἀνάγκῃ... ἐν ἀνάγκῃ... καὶ... καὶ...
δύο... ἀπὸ τὸν... ..
- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζῶων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἁλώ-
νισμα; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἁλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται; ("Εν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα): διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο. *ff. f. αυτη. των. f. αυτη. .. γινεται. .. σιουη. και*
και. κερυνη. φορα.

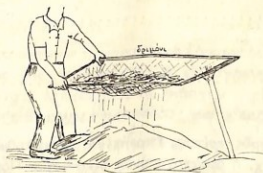
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμέναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

την. ὡρα. και. λιχνισματος. .. γυναιμαι. με. βιανισα. βαρυνει
και. μονεντα. και. και. αιαγνη. .. και. μονεντα. και. και
βιασ. να. χωριζεται. .. μετα. με. το. βολισμα.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου: ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκι-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

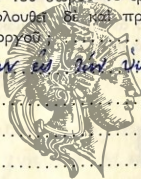
Ο βοδίνου ἐννοῦ μύμινον μὲν ἐργαζομένην
 γοναθρὴν τρύφει

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

Ἄλλα ἀνεργαζομένη ἐν τῷ αὐτῷ ὄρ. 1. ἀποσπένδον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



- 8) Ἀλλὰ ἔτι μὰ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *ταῖς ἀγυρῶν καὶ ἐλατῶν ἐν εἰδ-*
καὶ βωρίαι τοῖς ἀγροῖσι καὶ...

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θηρισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Η διαφορά: έγινε μια τό... αβάνια:

- 6) Μήπως όπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Αντίο δεξι... Δεί... πρώτης... ζήτησα συνήθεια

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὐτὴ ; Ποῖον τὸ σχῆμα της· ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὕπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰουδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

ὁ ἀκαθάρτος τῆς ψυχῆς ἐν τῷ ἑαυτοῦ
ἐπίπρῳ εἶναι. Πρὸς τὴν ἀκαθάρτην τὴν πύλιν καὶ
ἐκείνην ἐν τῷ ἑαυτοῦ.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος; ὑπὲρ ἡμετέρας Παιδείας, ἐν... ᾧρα... ἀναστάσεως, ἐν...
καταβολῇ... καὶ ἀποδοχῇ.

- 2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

ἐπίγειο... ἀσφαρός...

- β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν· παιδιά, ηλικιωμένοι, ποιος άλλος ; . . .

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840.

- 2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ, διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος ; *Yes. from the ...*

ὁδοῦν καὶ ἐράσαντων αὐτοῦ τοὺς χυρσαίους καὶ
 τοὺς διαμωμῶν καὶ ἐντεμενυμένων ἐν τῇ αὐτῇ τῇ
 ἐκκλησίᾳ.

- 3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)



AKAΔHMIA



ΑΘΗΝΩΝ

- γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυρὰν ;

- 1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εἰρήνη, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

Καὶ ἐν ἔργῳ τῆς ἀποστολῆς ἀνάπαυσις ἡ
καὶ ἐν ἐργῶν... ἐποὶστον πνευμάτι

.....

- 2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

Des. espirano.

.....

.....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

κατακαύσαντες με ἀμαξία, βύλο καὶ ἄγρια ἐν τῷ
αὐτοῦ τοῦ ἐξουσίαν με ρούχα καὶ τοὶ ἔσθην
αὐτοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ οὐρανῷ ἐμαίετο.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

ἔγραψα ὅτι.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῇ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

*Αριθ. Πρωτ. 34

Apr. 24

г. Новоалейск от 17-3-1970

Πρός

ὅτι αὐτὸς ἐκείνην ἀποκρίθη
ἐκείνῳ ὅτι ἡ ἀποκρίσις
ἐκείνου ἦν ὅτι

Περὶ Ἀγνυς:

«Παρά τῃ ἐκκλησίᾳ τοῦ
Λογίου μου γενομένης»

λαμβάνει επί τμήν τὰ ὑπο-
 βάλλει ὑπὸ τὴν ἐνέργειαν τοῦ
 ἐκρηκτικολόγιον διὰ χειρὸς καὶ
 ἐκρηκτικῶν ἐπὶ Ἀναδυμῆος Ἀδελφῶν
 καὶ τοῦ ἀρετῶν χειρὸς καὶ
 καὶ τοῦ ὑπομαρτίου διὰ
 καὶ ποῦ ὑπὸ
 ff

Διευθύντρια του Εξαίσιου
Προπονητή

RECEIVED THE LIBRARY
OF THE UNIVERSITY OF
TORONTO - CANADA

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΛΟΓΟΝ

Εωροά

Ἡ περιγραφὴ τῆς εωροᾶ τῆς περιουσίᾳ
 Λουδομικῆς Κισαμῶν, ἡ ὁποία εὑρίσκεται
 περὶ τὸν 7 χιλιομέτρων νοτίως τοῦ
 Κακελλίου. Ὁ τοῖος ἀποστελεῖται ἀ-
 πὸ γόνιμα γερᾶ (μαλακῆ) γῆ-
 ροοριζόμενα διὰ τὴν εωροάν δημη-
 τριάμιν, ἀπὸ εὐταίης φυτευμένας
 ἀπὸ ἐλλοιόδενδρα καὶ ἀπὸ βοσκο-
 τοῦσιν ὀνομαζόμενα γαλῖες.

Πολλὰ γορὶ μέσα εἰς γαλῖες
 ἀπὸ τῶν μαλακῶν γερῶν
 ὀνομαζόμενα καὶ αὐτὰ διὰ εω-
 ράν ἢ διὰ τὴν μαλλιέρχειαν πε-
 ρὶ γερῶν.

Οἱ ἄνθρωποι ἀγροῦνται περὶ
 τὴν γεωργίαν καὶ τὴν με-
 νοποιαν. Δεῖ ἀπὸ τῶν δηλαδὴ
 μόνο γεωργοὶ ἢ μόνοι μενοποιοὶ
 ἢ μόνοι ἐργάζονται.

Ο μαδένος ἔχει μαζί ἔχει μαζί θα-
λασσοπλοία μαζί τὰ χωράγια του,
τὰ ὅποια ἐπαλλήλῃ μοῖνοι του,
βοηθούμενοι ἀπὸ τὰ ἐφόδια τῆς
οἰκογενείας του μαζί τὰ μισθώματα
τὰ ὅποια ἔβλεπε ἐν τῇ βοσκο-
μοῦ.

Πρὶν τοῦ 1920 ὑπῆρχον λίγοι αὐτοὶ
εἰς γεωμνήμονα μαζί τούτοι, οἱ
ὅποιοι ἔβαζον ἀνθρώπους μαζί τῶν
ἐπαλλήλων τῶν μνηστών τους.
Οἱ ἄνθρωποι αὗτοι ἠνομήσαντο ἐν τῇ
ἀμετοχάρῃ τῇ αὐτῇ αὐτοῦ μαζί
οἱ περισσότεροι ἐπληθύνοντο ἐν εἶδει
τοῦ μισθοῦ τῆς ἐνδομνηστικῆς ἀλλὰ
ὑπῆρχε μαζί ἡ ἀπώρευση τῆς
ἐπληθύνσεως μὲ ἀπῆλ.

Οἱ γεωργοὶ λοιπὸν ἢ οἱ μετοχάρῃ
ἐν τῇ τῇ ἐνδομνηστικῇ ἐτοίμασαν
τὰ ἀπῆλ τῇ αὐτῇ τῇ αὐτῇ.

ἔχρησιμοποίησαν φύλλο ψυχό και
 φύλλο αλιέτρι. ἔωσαν πάλι μετὰ
 τὰ ὅσων καὶ εἴματα. Γιατὶ τὸ ψυ-
 χάρισμα ἐχρησιμοποίησαν δύο βόδια.
 Ἡ εὐσφορὰ ἀρχίξε ἀπὸ τὸν Ὀμιώληρη
 καὶ ἰάνα ἀνάλογοι μὲ εἰς βροχὴ.
 ἔβρεξε καὶ πηγαίνῃ τὸ χωράφι
 καὶ γίνῃ ὑψῶτα ἕνα αλιέτρι καὶ
 ὑψῶτα ἐπὶ δεύτερο ἔωσαν.

Πρὸς τοῦτο ἐχωρίσθη τὸ χωράφι
 εἰς δύο μέρη μὲ ἀνταμίσιν ἔωσαν
 καὶ ἀρχίξε τὸ ὄχημα. Ὁ ψυχὸς
 εἶχε ἕνα βοῦν ἀπὸ τὸν βοῦν
 ὡς γὰρ καὶ τὸν εἰς βοῦν. Τὸ
 βοῦν τὸν ἔβαλε ἐπὶ βαμμόντι
 ὡς ὅσων ἔωσαν. Ὁ βοῦν εἶσα τοῦ
 βόλου ἐφράξθη τὸν δάμνου καὶ π. ο.
 Τὸ χωράφι ὀρθώθη καὶ μὲ ἀνταμίσιν καὶ
 ὑψῶτα γραμμὴν καὶ μετὰ τὴν αμίσιν.
 Αὐτὸ ἐφράξθη ἀπὸ τὴν αμίσιν τοῦ

γυμνασιῶν τοῦ δηλ. μάνει δόκιμο καὶ
ὡρὸς καὶ τοῦ δέλει καὶ γυμνῶν καὶ
γυμνασίου ὁ Γυμνασιῶν.

Ἄλλα τὸ γυμνασίον εἶναι ἴδιο τότε ἐν
τῷ ὡρῶν ἀλλήλῳ ἔγινε αὐτὸ Βαρρῶν
ὡρὸς Νόμο τὸ δύνειο γίνεται αὐτὸ
Ἀνατολῆς ὡρὸς Δυσκῶν δηλαδὴ αὐτῶν
νεῦμα.

Ὅσοι εἶχον πολλὰ γυμνασίου καὶ ἀέθληται
ἀναλόγῳ ἓνα ἢ δύο χρόνια ὡρὸς
ἀγγραπῶσιν καὶ καὶ φεμυραῶν καὶ
γυμνασίου καὶ ἀνατολῆς ἀέθληται αὐτῶν.

Μετὰ τὴν ὥρῃ καὶ αὐτὸς μεγαλῶ-
ναι τὸ ὡρῶν ἐν ἔχῃ χρόνῳ μετὰ
ἀρχίζει τὸ βουαίσιμα δηλ. τὸ φερρί-
σιμα τῶν Γεφανίων.

Ὁ Θερμοῦς

Ὁ Θερμοῦς τῶν δημηγοριῶν γίνεται αὐτῶν
ἀναλόγῳ τοῦ εἶδους καὶ τοῦ μαγνῶν
τοῦ ἐπιμαρτῆ. Ἄν ὡρῃ ἢ χρόνῳ εἶναι

ὅμιλην μαρτυρεῖ λίγος περιμένοντας
να γίνουν τὰ βιώσιμα.

Ὁ δερματὶς τῶν σαρκῶν προσηύχεται, μακάρι
μαί τῶν ὁσίων. Πάντως κατὰ τὸν Ἰούλιο.

Παὶ εὖ δέρος ἐρησιμωσίον δρῶντα
ἄλλοι ὁδοῦνται καί ἄλλοι χωρὶς δόνη,
ἄλλοι μὲ μύρο καὶ ἄλλοι μὲ μέγαλο.

Μὲ δρῶντα ἐρίνο σαρκὶ καί ὁ
δερματὶς τῶν σαρκῶν σαρκὶ γορὶ καί
μὲ τὰ δέρια. Σήμερον ἂν τὸ χωρὶς
εἶναι ἴσιο καὶ χωρὶς πῶς γίνονται

ΑΔΑΦΗΛΙΑ ΜΟΣΟΥ ΜΟΝΥΣ ΔΡΑΩΝΤΑ ΔΙΑ

τῶν δερματῶν τῶν σαρκῶν. Ἀλλὰ εἰπεὶ καὶ
ἐρησιμωσίον μόνον μόσα εἶναι διὰ
τὸν δερματὶ τῶν ἐριγυλίων.

Ὁ δέρι εὖ δρῶντος ἦτο καὶ ἐφα-
μοῦνδῃ καὶ εἶναι φύλιν.

Ὁ δρῶντα, καὶ ἀλγερὰ καὶ βιδερνία,
καὶ μαωῖται εἰς μαλίδες μ.λ.ω. γεω-
γικά ἐργαλῖα καὶ μαρτυροῦντες οἱ

περιουσίῃς. οἱ γεωργοὶ μὲν φέρουν τὰ
ἐκείθεν καὶ φύλλα σελιάρια τῶν
μασιωτικῶν διὰ γρηγορώσεως φύλακα
οὕτως διαλέγουσιν ἅ ἴδιοι εὖν βάραν
διὰ τὸ ὥρῃ καὶ τοὶ φύλακα, διὰ τὸ
μαχλίνωμα (ἴδιωμα) τοῦ σελιάρου.
Ὁ δερικτός ἐγίνετο πολλὸν ὥρῃ καὶ
μέχρι (καὶ ἐρίη ἢ μάλα) καὶ ἰσορροπία
μαλά. Διευκρινέτω κατὰ τὸν μετρητήν
ὥρῃ διὰ τὰ ἀνασώματα οἱ δερικτοὶ
ἢ οἱ δερικτοὶ καὶ ἐκσταλασμένους
τὸ ἀνέμεται. Πολλοὶ γὰρ ἐδέρικτον
καὶ δερικτὸν καὶ τὴν ὅσον εἶναι
μετρήσει.

Δερικτὸν οἱ ἴδιοι καὶ διὰ τοῦ καὶ
ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Πολλοὶ γὰρ κα-
τὰ καὶ δανειστέ. Ἀλλοι δὲ δερικτὸν
ὥρῃ 2 ἢ δερικτοῦς μέρες εἰς ἑνὸς
καὶ μετὰ εἶναι πάλιν εἰς ἄλλον
τόπος ἢ μέρες ὅσα ἀεὶ εἰσῶν καὶ

620ῦ ἰσχυρόν. Ὅσον δειψῶν μυσταῖον
εἰς πόρον διπλ. ἐννοεῖται τὸ πρᾶγμα
ἐν τῷ μυσταῖον καὶ τὸν ἰσχυρόν ἀδελφόν.

Ὅπως δειψῶνι σχηματίζων. ἡμάρτια αὐτοῦ
ἐκείνη καὶ ὁμοῖα οἱ ἴδιοι ἀποσβέζουν
ἐν τῷ τοῦ ἐσθίου.

με ευτήδαις ὁ ἀδελφισμός ἢ ἕνα ἔργον
βάσει τὰ πλεονεκτήματα ἀδελφισμῶν καὶ
βάσει τῶν ὁμοίων ἀδελφισμῶν καὶ
μερόμενα. τὰ μερόμενα τὰ δὲ με
πλέον τὸν ὁμοίον ἔχει μόνον αὐτό

φέρουν τα χέρια ή βιάζονται ή σπινάκι
 να σάγνα άλλοι φοβή το βάψιν από
 την ίδια διέδουν άλλοι φοβή να
 μαυμένα. Πολλοί έρωσεσαν να βάψιν
 το σάγνα από την ίδια διέδουν
 για να μαυνίσουν έωρα εις δειμονίς
 να τα βάψιν από τα μέσα δηλ.
 να συσταύωνται από γύλαφιν ομοό
 τα μουντριά.

Πιό ωαλιά ὅταν εἰσοδίσκουν τοὶ βια-
ραὶ εἰς ἐξοὺς ἀγῆσαν λιγὸν διαφάνο
ἄθερο γὰρ τοὶ ωαλιά. Ἄλλα ευρήθισαν
ναὶ κοίτουν περὶ καὶ εἰσάνα τοὶ μάνου
ἐνα βανρό με ἀντά μοι ναὶ τοὶ
ἀγῆσαν εἰς χωράφι εὐχαριστῶντος τὸν
θεό. Καὶ ωαλιά ὅπως μοι εἶρα ὅταν
ἀρχίσουν τὸν δερβὸ δῶν μοι καθε
ἄλλη ἐργασία λέγου καὶ εἰς ὅτομα τοῦ θεοῦ
μάνου εἰς βανρό τους μοι ἀρχίσουν.
Ὅταν τελειώσουν πάντα μάνου τὸ βαν
ρό τους ἀνδρίσαν καὶ εἰς αὐτὸν ὁ θεός.
Εἰς χωράφι μετὰ τὸ δερβὸς μένι τὸ
αἰωμάλαμο δῶν τοὶ λέγου μοι εἰς
ἐλεσαν μοι ωαλιά. Πολλὰ γορεὶ τὸ
αἰωμάλαμο ἐδίδεγο ὡς ἀμοιβή ἐν
δερίαις. Ἦν ω.γ. ἔτος ἢ μία δὲν
εἶχε χωράφι εἰσῆγαγε μοι ἐδέρτε
καίωσιον ἄλλον μοι ὡς ἀμοιβή τῆς
ἐδινε τὸ δῶμάμου ναὶ δὲνη τοὶ ὠρό-

βάστα ἢ γενναί τοί γῶνα καὶ νὰ γάνε τὸ
ἀπομαλάρκο.

Ἀδωνιερμός

Πολλοὶ μὲν ἐκείνῳ τὸ θέρος ἀρχί-
ζε ἢ μεταρροαί τῶν δερματιῶν ἢ χειροβοήτων
εἰς τόσσον τοῦ ἀδωνιερμοῦ, δηλ. δίδωλα εἰς
ἀλῶντι. Ἐμὲ ἐξημερεύοντο μὲ πολλοὶ χει-
ρόβολοι οἱ δερματιῶν.

Τὸ ἀλῶντι ἦτο μυητικὸ μαγικὸν ἀγέμε-
νόν μῦθος γηλὸ βολητικὸ καὶ εὐαίερον.

Ἐμὲ ἐγένετο ὁ ἀδωνιερμός καὶ ὁ χειροβό-
λος μαρμαρῶν ἀποδὲ καὶ ἄγχοι. Καθ' ἕνα
εἶχε τὸ δῖμὸν τὸν ἀλῶντι δηλ. καὶ οἱμο-
γένεια καὶ ἀλῶντι καὶ δῖμὸν τὸν δερματιῶν.
Κάθε οἱμογένεια εἶχε καὶ δῖμὸν καὶ
βόδια γὰρ τὸ γυνάρισμα ἢ τὸ ἀλῶνισμα.
Πολλοὶ εἶχον ἕνα βόδι καὶ ἕνα γαῖδουρον
καὶ καὶ ἔβηναν μαζί. Ἄν εἶχαν μόνον
ἕνα γῶν συνταυρίζοντο μὲ ἄλλῃ οἱμο-
γένεια καὶ εἶχε καὶ αὐτὴ ἕνα καὶ ἕναν

ὁλόκληρο ψυχάρι. Ὁ ἀλτωτσίμὸς ἀρχίζει
ἐντὸς τοῦ βούλιου καὶ τελειώνει καὶ τὸ
λεωφόριον, ἀνάλογα μὲ τὰ ὁδοῦντά τοῦ
εἶχε μαδέναι.

Ὁ ἀλτωτσίμὸς ἐγένετο ποταμὸς μὲ τὰ ποταμὰ
ἐντὸς τῶν. Μετὰ ὅμως ἀρχίζει ἡ ἐρηκτικωσι-
σμός τοῦ κρηλοῦρου. Ἀντὶς τοῦ βασιλέως
μὲ μοσιερὰ μετὰ ἄλλα ἐλάττωμα ἐντὸς μα-
χίρια τῶν ὁδοῦντων ἔβυρον τὰ βόδια καὶ
ἀλτωτσίμους. Πάντω ἐντὸς κρηλοῦρου καὶ ὁδοῦντων
καὶ ποταμῶν γὰρ νὰ εἶναι πρὸς τοῦ
καὶ νὰ μὴ τὰ βόδια.

Σήμερον ὁ ἀλτωτσίμὸς γίνετο μὲ τὴν
ἀλτωτσίμῃ μηχανῇ
τοῦ ἀλτωτσίμῸς ἐρηκτικωσισμοῦ τὸ θρινάμι
γὰρ νὰ ἀναμαλῶναι τὰ βόδια ἐντὸς ἀ-
λτων, ἢ καὶ ἕνα μοσιερὸν σύλο γὰρ τὴν
ἴδια ἔργασία. Ἐπίσης πολλοὶ ἐρηκτικω-
σισμοῦ τῆς κρηλοῦρας τῶν ὁδοῦντων καὶ
δοῦνται ἦσαν βιδερέντια.

Οἱ ἐλυνόμενοι εἰσὶν ἀγχομένοι, μάλα μὲν
 γίνονται εὐροὶ εἰς ἐχθρὰ ἐπὶ στήθεσσι καὶ
 καὶ μαρμαίει γὰρ εὐρίσκειται ἐπὶ στήθεσσι
 ὡς ἀγχομένοι. Οὗ ἀγχομένου γίνονται μὲν
 τὸ στήθος καὶ τὸ στήθερ. Ἐν τούτῳ εἰδέναι
 ὁ ἄνθρωπος καὶ ἡ γυναῖκα τὸν βοηθεῖ μὲν
 τὴν σπύρην βαρύνοντες τὰ μόνυα καὶ
 τοὺς στήθεσ. Ὅταν ὅμως ὁ ἄνθρωπος ἔλκει
 ἢ ἔχει ἄλλη ὑποκαταστάσις καὶ ἡ γυναῖ-
 κα διὰ τοῦ μαλόντος ἀποσπασθέντος τὴν
 σπύρην ἐν τῷ στήθεσιν ἐκρηκτικῶς ἐκτε-
 καὶ ὁ βαλόντος.

Ἐκ τούτου μαρμαίει ὁ μαρμαίει ἐκρηκτικῶς
 εὐροὶ μὲν τὴν βοηθεῖ τὸν στήθερ.
 Ὅταν εὐροὶ μαρμαίει τὸ στήθερ
 μόνυα εὐροὶ. Μετὰ σπύρην δύο
 ἐπὶ μόνυα μαρμαίει τὸν ἀποσπασθέντος
 μόνυα τὸ εὐροὶ τοῦ καὶ τὸν σπύρην
 ἐπὶ γὰρ εὐροὶ τὸ στήθερ.
 Ἐκ τούτου ἀδελφὸν εἰδέναι τὸ γόρο τὸν στήθερ.

Ὁ μαθητὴς ἀποκριθεὶς κηρυττοῦρι· «ἔγω μὲν
25-30 ὁμιλοῦν ἑστῶρι ἢ 20 ὁμι. κηρυττοῦρι
ἢ 17-18 ὁμι. θρώσῃ. Ὑποῖσθι παρ' αὐ-
κωινάει» πού ἦτο τοῦ μὲν τοῦ μαθητοῦ
μοῦ ἢ κηρυττοῦ πού ἦτο τοῦ τέταρτου
τοῦ μαθητοῦ.

Ἄλλον φόρον ἐν τοῖς αἰσῶνι δὲ ἐνδυσμεῖται
ὁ δίδων καὶ πληροσκοπίας. Ταῦτα ὑποδείκνυται
ἐκκλησιάζοντο ἐν ἁγίοις.

Ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀποδεδειγμένον ἡ ὑπαγραφή ἐπὶ τῇ σφιδᾷ τοῦ χειρῶν.

ἔβαλον τοὺς μαρτύρους ἐν τοῖς ὕδατι καὶ
τὰ ἑτοιμαζέοντα ἐν τῷ ἀγερῶνι μετὰ-
βολῇ τα ρεῖ ἄχυρα. Ἄλλοι, ἐξήλασαν τὸν
μαρτύρὸν ἐν τοῖς ὕδατι καὶ ἄλλοι,
ἐν τοῖς ὕδατι τὸν μαρτύρὸν ἐξήλασαν
καὶ τὸν μαρτύρὸν ἐξήλασαν καὶ τὸν μαρτύρὸν
ἐξήλασαν καὶ τὸν μαρτύρὸν ἐξήλασαν.

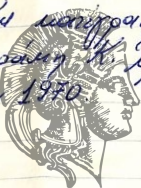
Τὰ ἀγνῶτα τὰ ἀποδοθέντα εἰς εἰδικὰ
δοῖτα τοῖς ἀγερῶντες, ἢ εἰς τὴν γυναι-
κᾶ ἀποδοθέντα τὴν οὐσίαν ἐπερίοριζαν

με' ευρίδες.

Η επιλογή έγινε εν τώ χωρίον Ρουαμιάς
 Κιβαίρων. Έδωκε τῷ καθηγητορίῳ ὁ
 γεωργός Κομμινοῦλης Ἀναστ. Γεώργανος
 ἡλικίας 68 ἐπὶ τὴν τέλειόσιν αὐτοῦ.
 Ἀντὶς ἐγεννήθη ἐπὶ Ρουαμιάς ὅπου καὶ
 διαμένει.

Τῷ καθηγητορίῳ αὐτῷ κατέγραψε [ἡ διδα-
 σκαλία αὐτοῦ Κοντοσυράνη Κ. Χρυσῇ] ἀπὸ

τῆς 14-ης Μαρτίου 1970.



ΑΘΗΝΩΝ